

Вакцинація – надійний захист людства від інфекційних хвороб

Галина Шишова
ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»

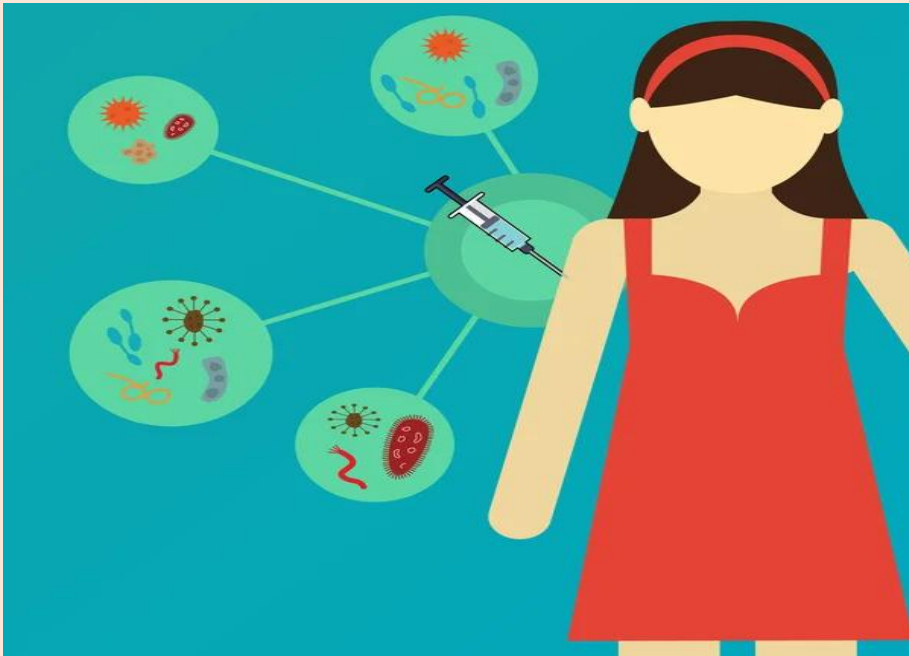

- **Мета зустрічі:**
- **Усвідомити що таке щеплення і чому це так важливо?**

Поняття вакцинації

- Вакцинація – введення в організм ослаблених або інактивованих збудників (або їхніх компонентів), щоб стимулювати імунітет без розвитку повноцінної хвороби.
- Мета вакцинації – сформувати захисну імунну відповідь.

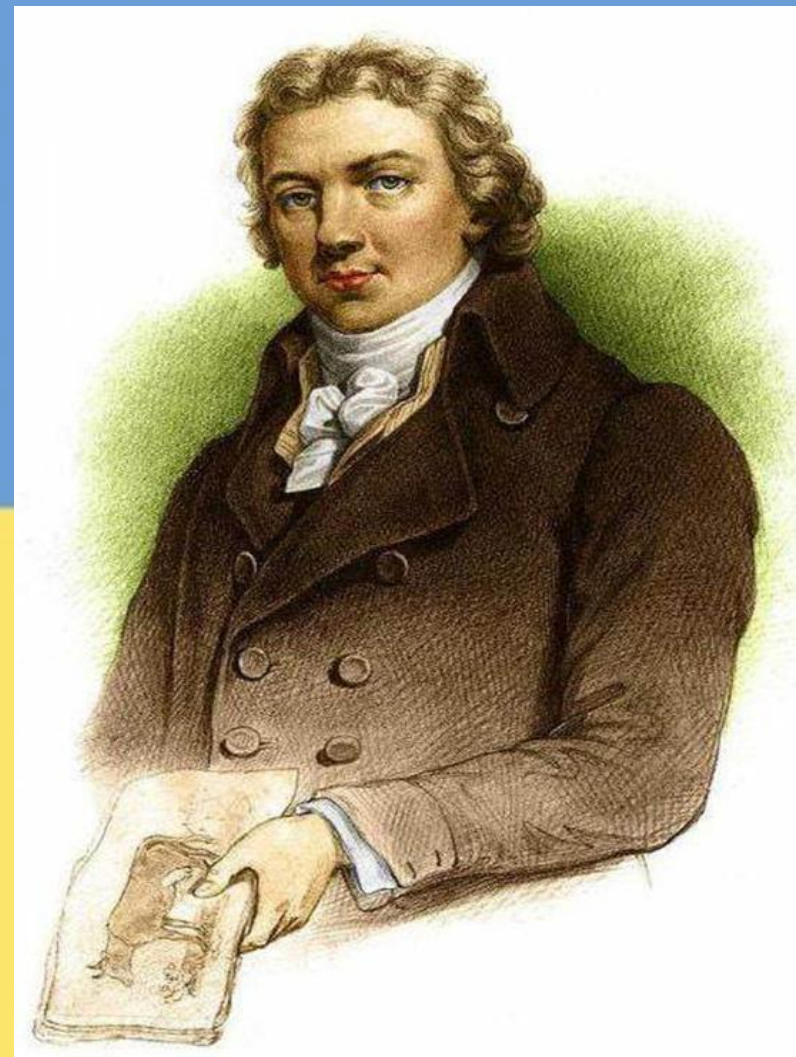

- **Роль вакцинації у запобіганні епідеміям**
- Під час епідемії (наприклад, COVID-19) вакцинація допомагає зменшити кількість важких випадків і поширення хвороби.
- Груповий імунітет може зупинити спалах.

Історичний екскурс

- 1796 рік – Едвард Дженнер проводить першу успішну вакцинацію проти віспи.
- Завдяки вакцинації натуральну віспу вдалося повністю викорінити у 1980 році.
- Відтоді вакцини стали однією з найбільших перемог медицини.

- Викорінені хвороби
- Вакцини допомогли людству подолати страшні хвороби, які колись були смертельними. Давай подивимося на цифри, які доводять силу щеплень!
- Натуральна віспа – зникла завдяки глобальній вакцинації.
-

- **Віспа: хвороба, яку перемогли!**
- 300 мільйонів – стільки людей загинуло від віспи у XX столітті.
- 30% – смертність серед тих, хто хворів на віспу.
- 1796 рік – створена перша вакцина від віспи.
- 1980 рік – ВООЗ оголосила віспу офіційно знищеною!
- \$300 млн – приблизна вартість кампанії з ліквідації віспи.
- Факт: Віспа – єдина хвороба, яку люди повністю знищили завдяки вакцинації!

- **Поліомієліт: майже переможений!**
- 1955 рік – винайдена вакцина проти поліомієліту.
- 350 000 випадків у 1988 році → 6 випадків у 2021 році!
- 99% – настільки знизилась захворюваність після появи вакцини.
- \$27 млрд – скільки світ інвестував у боротьбу з поліо.
- 2,5 мільярда дітей – стільки вакцинували від поліомієліту за останні 30 років.
- Факт: Завдяки вакцинації поліо майже зник, але без щеплень він може повернутися!

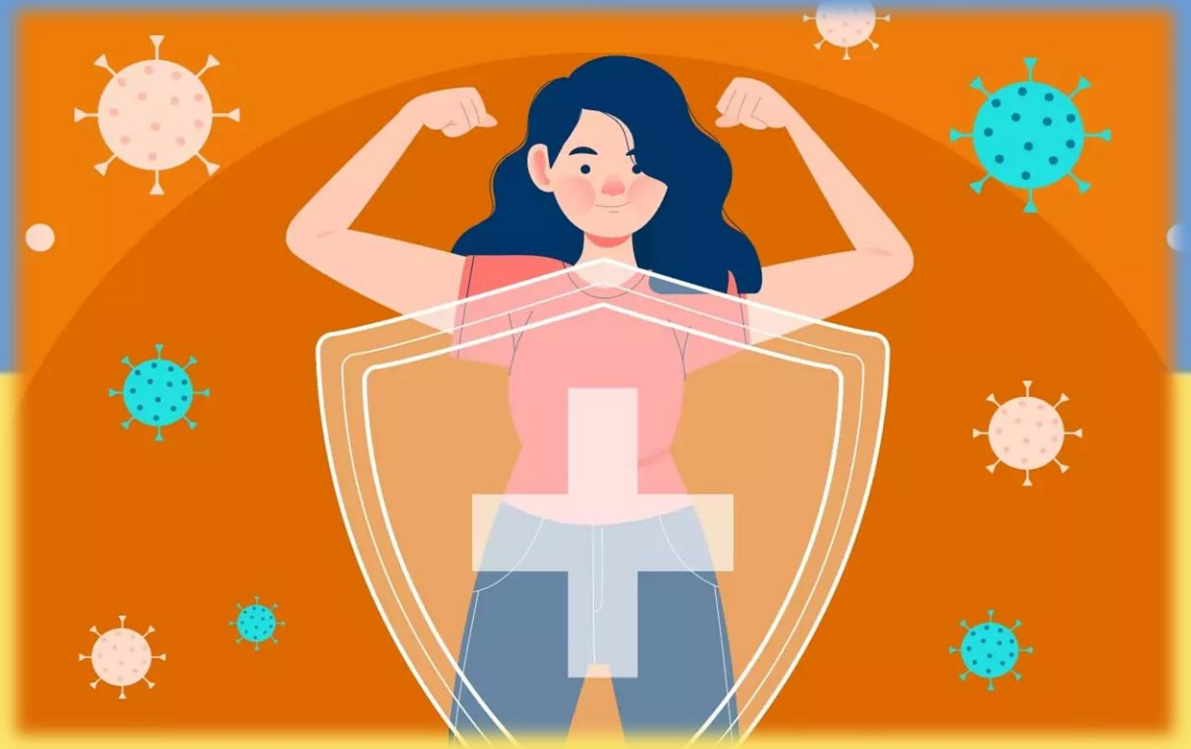
- Вакцина проти кору
- Кір дуже заразний: одна хвора людина може заразити до 18 інших.
- •Вакцинація значно знижує ризик спалахів і ускладнень (пневмонія, енцефаліт).

- Пращець і дифтерія
- Вакцина (АКДП або АДП) захищає від трьох небезпечних хвороб: кашлюку, дифтерії та правця.
- Пращець має високу летальність без лікування, тому щеплення життєво важливе.

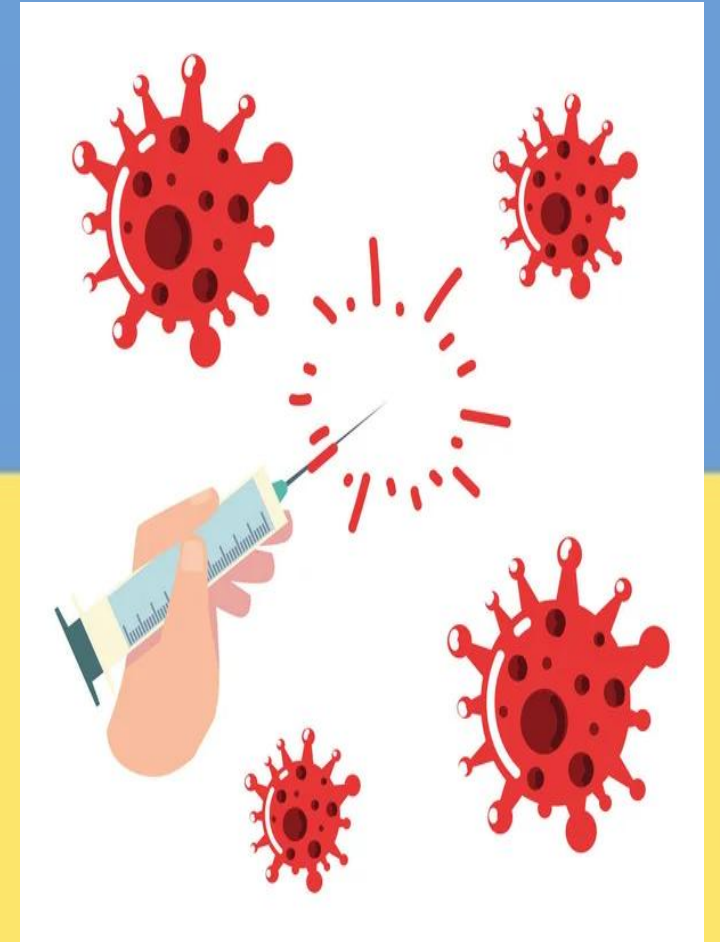

- **Як працює імунна система**
- Організм має клітини-розвідники (лімфоцити), які розпізнають "чужинців".
- При повторному контакті з цим самим збудником імунітет реагує швидше і сильніше.
- Вакцинація "вчить" імунну систему, не ризикуючи серйозно захворіти.

• Механізм дії вакцин

- 1. Введення вакцини (антигенів).
- 2. Імунна система утворює специфічні антитіла.
- 3. Формується імунологічна пам'ять.
- 4. При зустрічі зі справжнім вірусом або бактерією організм швидко знешкоджує збудника.

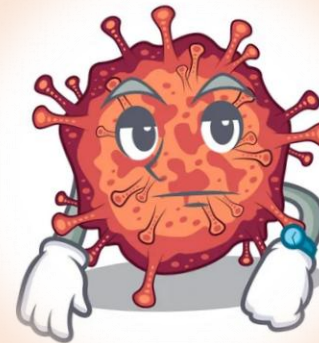
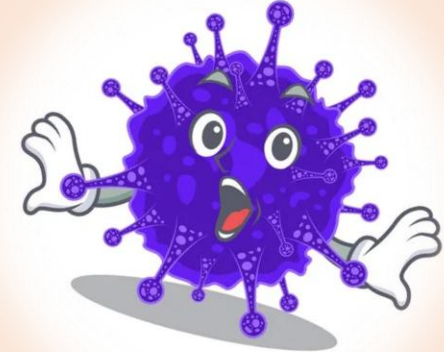
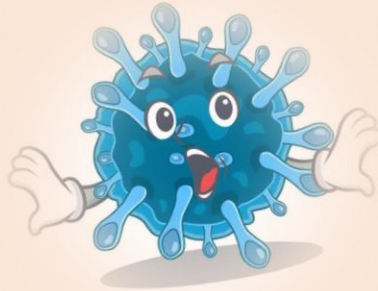
- **Національний календар щеплень**

- У більшості країн існує офіційний графік вакцинації, який визначає:

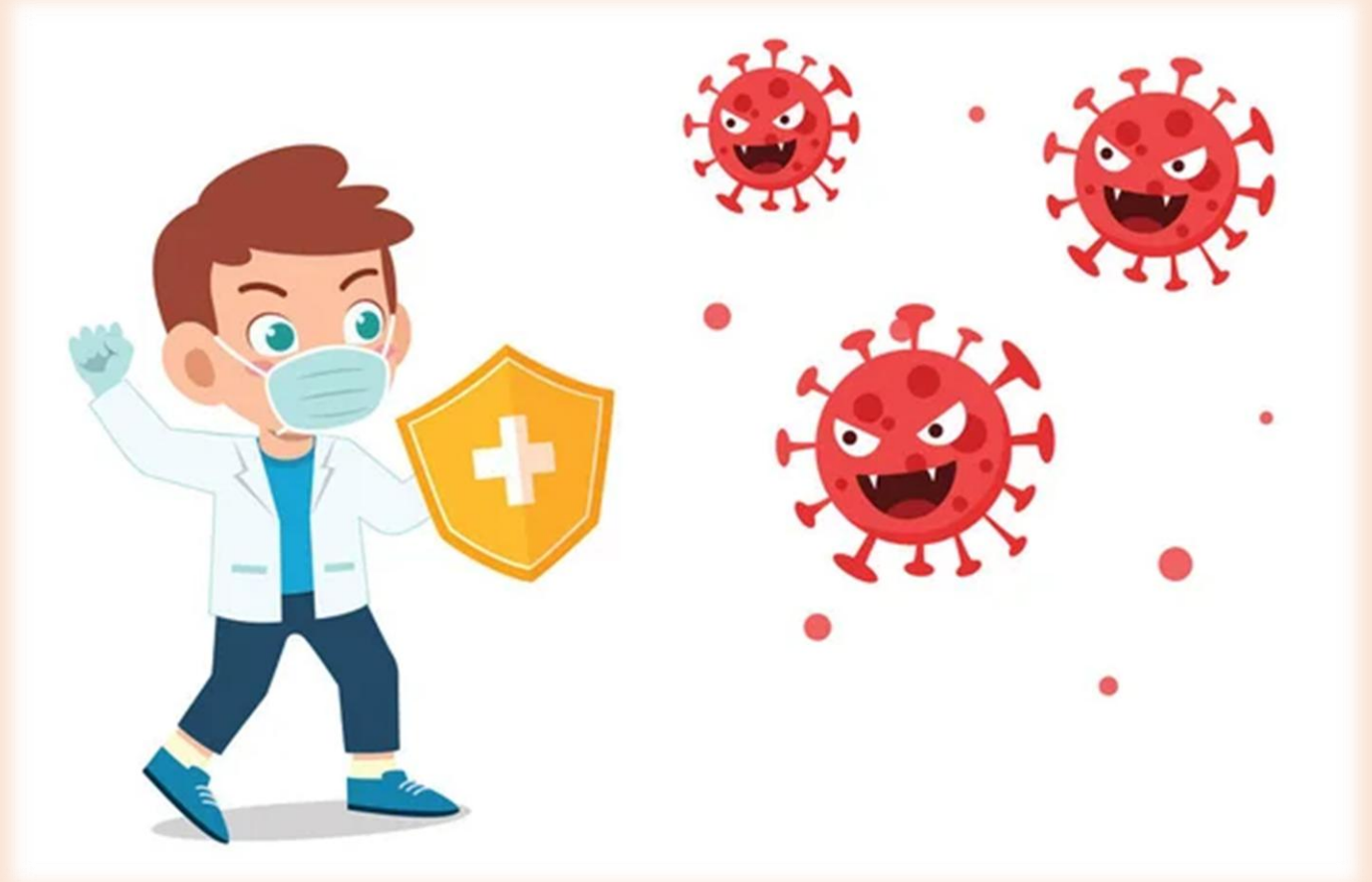
- Вік, у якому роблять щеплення
- Інтервали між дозами
- Необхідні ревакцинації

- У нашій країні діти отримують **щеплення за спеціальним календарем**. Це означає, що лікарі точно знають, коли і які вакцини потрібно зробити, щоб ти залишався здоровим. В Україні **10 щеплень обов'язкові**:
- ☒ Вірусний гепатит В
- ☒ Дифтерія
- ☒ Кір
- ☒ Коклюш
- ☒ Поліомієліт
- ☒ Туберкульоз
- ☒ Епідемічний паротит
- ☒ Краснуха
- ☒ Правець
- ☒ Гемофільна інфекція
- Інші щеплення рекомендовані

- **Ще від яких хвороб захищають щеплення?**
- ☒ Ротавірусна інфекція
- ☒ Вірусний гепатит А
- ☒ Менінгококова інфекція
- ☒ Вітряна віспа
- ☒ COVID-19
- ☒ Грип
- ☒ Вірус папіломи людини
- ☒ Жовта лихоманка

- **Що буде, якщо не вакцинуватися?**
- Можна захворіти небезпечними хворобами.
- Можна заразити інших.
- Хвороба може мати ускладнення.

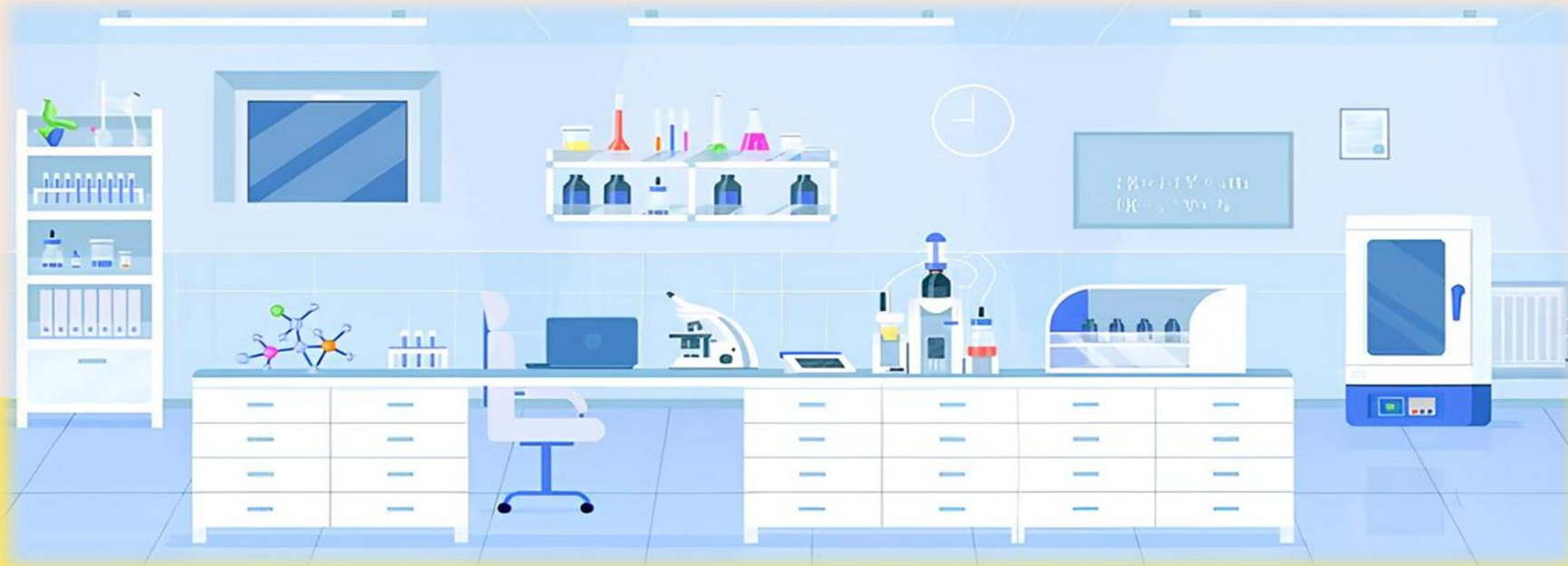

- **Чому важливо дотримуватися графіка?**
- Кожна вакцина має оптимальний час введення, щоб сформувати найбільш ефективну імунну відповідь.
- Несвоєчасне щеплення може зменшити ефективність захисту.

- **Безпека вакцин**

- Вакцини проходять клінічні випробування в декілька етапів.
- Перевіряються на ефективність і побічні реакції.
- Після виходу на ринок продовжується пострестраційний моніторинг.

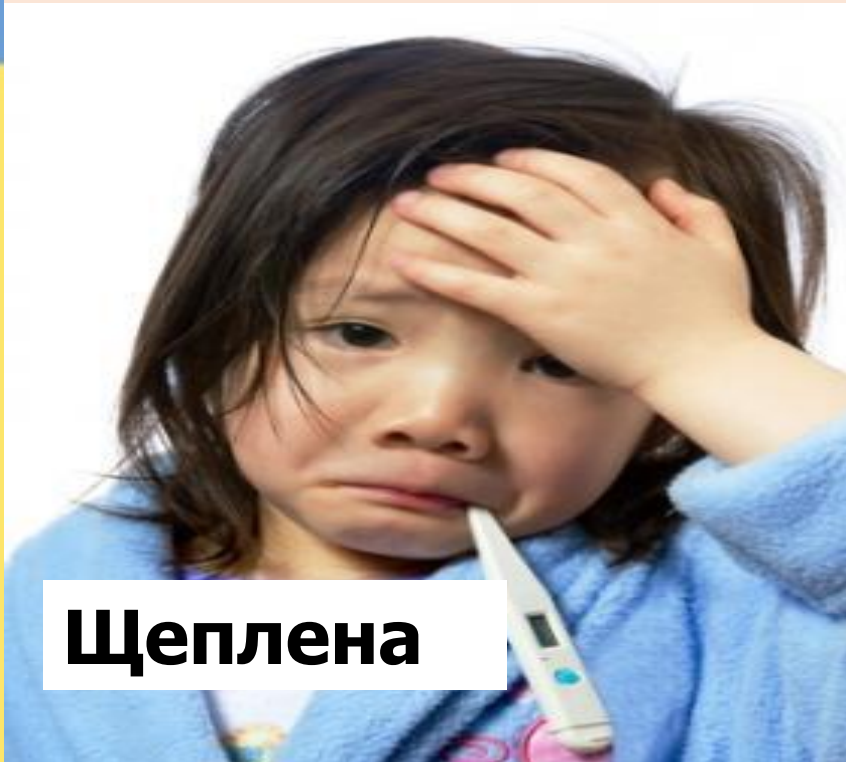
- **Національна програма імунізації України**
- Держава закуповує якісні вакцини.
- Створює безкоштовні програми для дітей і груп ризику.
- Контролює зберігання та транспортування вакцин (холодовий ланцюг).

- **Можливі реакції на щеплення**
- Легкі: почервоніння, біль у місці ін'єкції, короткочасна температура.
- Серйозні реакції – дуже рідкісні (наприклад, анафілаксія), але лікарі знають, як із цим впоратися.

- **Поняття «побічних ефектів»**
- Зазвичай це тимчасові незручності (головний біль, ломота в м'язах).
- Значно менший ризик, ніж ускладнення від самої хвороби.

- **Чому щеплення рекомендовані в підлітковому віці?**
- У цей період імунна система здатна ефективно реагувати на вакцини.
- Підлітки часто контактують у великих колективах, де інфекції можуть швидко поширюватися.

- **Міфи та реальність про вакцинацію**
- **Вакцини викликають аутизм** – Правда спростовано науково: жодне дослідження не підтвердило цього зв'язку. Чутки про зв'язок між вакцинами та аутизмом з'явилися після дослідження 1998 року, яке пізніше визнали сфальсифікованим. Наукові дослідження не підтвердили жодного зв'язку між вакцинацією та аутизмом.
- **Краще перехворіти природним шляхом** – Правда: небезпечно, бо інфекції можуть призвести до тяжких ускладнень.

- **Міф Вакцини містять шкідливі речовини**
- Правда: У вакцинах можуть міститися такі компоненти, як консерванти та стабілізатори, але вони є безпечними та використовуються в мінімальних кількостях. Наприклад, кількість алюмінію у вакцинах значно менша, ніж та, що ми отримуємо з їжею щодня.

- **Міф Якщо я здоровий, мені не потрібна вакцина**
- 💡 Правда: Навіть якщо ти ведеш здоровий спосіб життя, це не гарантує захисту від інфекцій. Віруси та бактерії поширюються незалежно від рівня фізичної активності чи харчування. Вакцинація допомагає створити імунний захист.

- **Міф Вакцини не потрібні, бо хвороби вже зникли**
- Правда: Деякі небезпечні хвороби, такі як кір або поліомієліт, можуть повернутися, якщо рівень вакцинації знизиться. Наприклад, в Україні після зменшення кількості щеплень були спалахи кору, хоча ця хвороба майже зникла раніше.

- **Міф Вакцини можуть викликати хворобу, від якої вони захищають**
- 💡 **Правда:** Вакцини містять або інактивовані віруси, або лише їх частинки, які не можуть викликати хворобу. Вони лише "навчають" імунну систему правильно реагувати на реальну загрозу.

- 🐺 **Міф** Якщо вакцинуватись опівночі – можна стати перевертнем!
- 💡 **Правда:** Ну хіба що в повний місяць... Жарт! Вакцини не мають нічого спільного з магією. Максимум, що може статися після щеплення — невеликий біль у руці або легке нездужання, і то ненадовго.

- 🦄 **Міф : Вакцина може перетворити тебе на мутанта!**
- 💡 **Правда:** На жаль (чи на щастя), після щеплення ти не отримаєш суперсил, не зможеш світитися в темряві і не виростуть крила. Вакцини просто допомагають твоєму організму боротися з вірусами, а не змінюють твою ДНК.

- 🐙 **Міф: У вакцині є ДНК восьминога, і після щеплення у тебе з'явиться ще кілька рук!**
- 💡 **Правда: О, було б зручно мати додаткові руки для контрольних у школі, але ні. Вакцини не містять жодних "чужих" ДНК, які змінять твоє тіло.**

- **Міф: Щеплення підключає тебе до Wi-Fi!**
- **Правда:** Було б круто мати безкоштовний інтернет після вакцинації, але реальність така, що це лише фантазії. Вакцини — це медицина, а не новий спосіб ловити сигнал 5G.

- **Міф: Після вакцинації до тебе прилипають ложки і монети!**
- **Правда: Ти ж не магніт! 😄** Вакцини не містять чипів, рідкого металу чи будь-яких речовин, що роблять тебе притягальним для металу. А якщо ложка прилипла — це, швидше за все, просто через липку шкіру.

-
- Як бачиш, навколо щеплень багато смішних міфів, але правда одна — вакцинація захищає тебе та оточуючих від хвороб.
- Тож якщо хочеш мати суперсилу — краще зроби щеплення і будь здоровим!

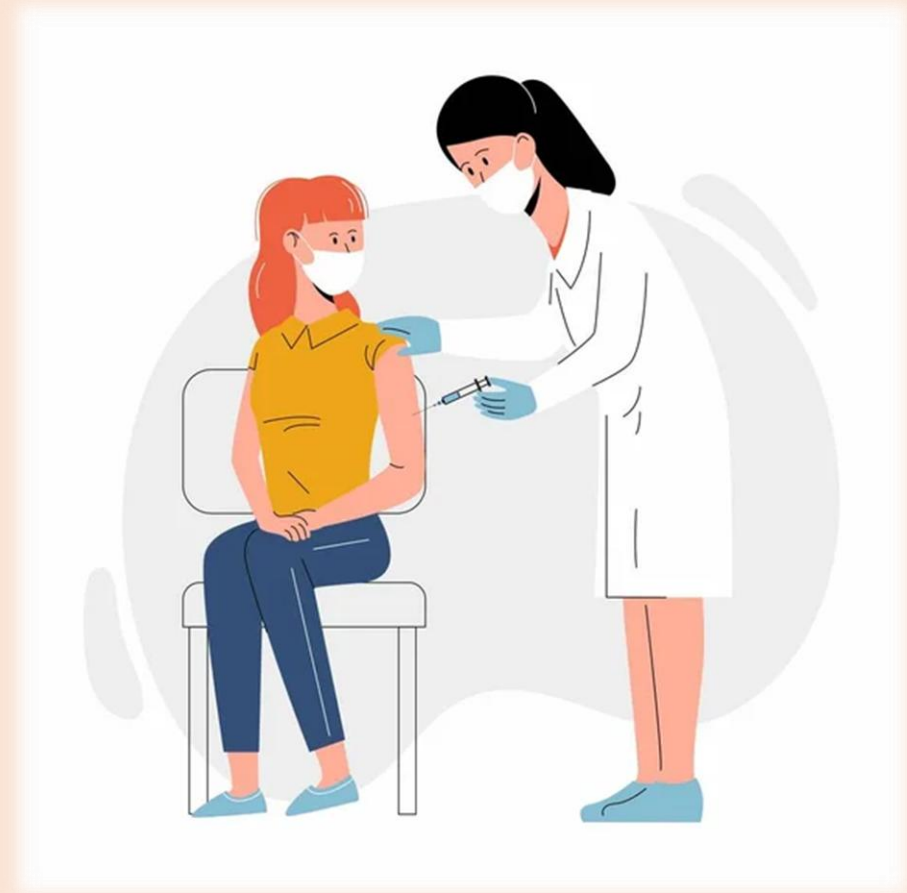
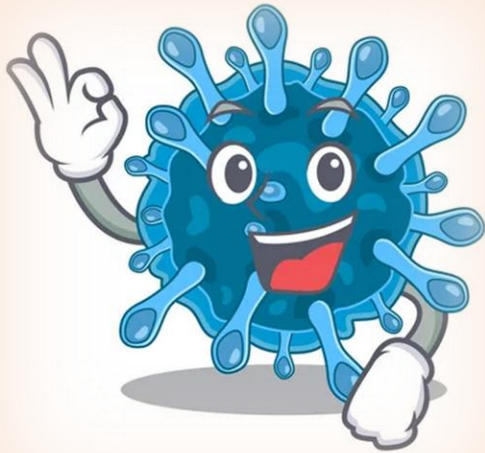
- **Міфи про щеплення – розвінчані!**
- Тепер ти знаєш, що вакцинація – це безпечно і потрібно.

- **Що робити, якщо хтось боїться щеплення?**
- 💪 Пояснити, що це корисно.
- 💪 Розказати про важливість щеплень!
- 💪 Сміливо йти на щеплення разом.

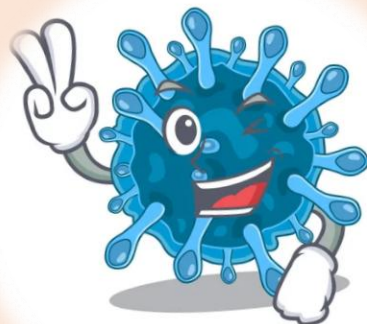
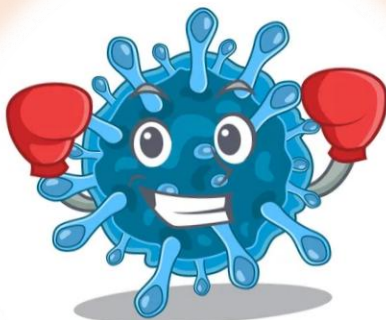
- **Чи можна вакцинуватися, якщо трохи застуджений?**
- **Так! Легка застуда не є перешкодою для вакцинації.**

- **Вакцини – наша суперсила!**
- Чим більше людей вакцинуються, тим менше хвороб!

- **А ти вакцинований?**
- Запитай у батьків, які щеплення ти вже отримав!

- **Вакцинація – твій внесок у здоров'я**
- Щеплення допомагають не лише тобі, а й усім навколо!

- Висновки
- Вакцинація захищає людство вже понад 200 років.
- Завдяки щепленням знижуються ризики епідемій та ускладнень.
- Сучасні вакцини – результат багаторічних наукових досліджень.
- Знання про вакцинацію – твій внесок у здорове майбутнє!

- **Заклик до відповідальності**
- Кожен із нас відповідає за власне здоров'я та здоров'я суспільства.
- Вакцинація – один із найефективніших способів профілактики хвороб.

**Передбачити загрози.
Захистити здоров'я. Зберегти майбутнє.**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!